

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer
vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 l i t
Nyíltér sora 20 kr.
Hirdetések nagyság szerint.

A szőlők rekonstrukciója.

Országszerte bevégeződött a szüret s a ministerium hivatalos jelentései szerint az idei bortermés jónak mondható. Gazdaságilag óriási jelentősége van a szüretnek hazánkban. Az ország az idén nagymennyiségű bort produkált és visz a piacra.

Pár év előtt a filokszera pusztítása oly rohamosan terjedt, hogy nem is lehetett a védekezésre gondolni. Csak kevés szőlős gazda gondolt idejében a szénkénevezésre.

A szőlő soha se volt nálunk általános, rentabilis gazdasági ág, s az elpusztult szőlők rekonstrukciójára se igen gondoltak a gazdák. A szőlőföldből szántóföld lett s hozama tetemesen kisebb összeget képviselt. Az amerikai alapon való új ültetés költséges voltánál fogva nem lett népszerű, mert akik megpróbálták, nem sokra mentek vele. Ily módon a hegyi szőlők nálunk luxus dolgokká váltak, a szőlőterületeket kivágták és parkot telepítettek rájuk, a régi módi présházak helyére diszes villák épültek s a hegy nyaraló-teleppé vált, hol volt árnyék, kényelem,

jószótérek stb. - csak éppen szőlő nem termett. A paraszt szőlője pedig kukoricza, krumpli földé vált s a pincze veremmé formálódott.

Ekkor divatba jött a homoki szőlők létesítése. A szőlősgazdák fejesóválva nézték az újítást s várták a mások sikereit. Ugyan miféle bor teremhet a homokon? — kérdezték a gazdák s azzal érvelték, hogy sok helyen még a hegyeken se termett igazi jó bor.

Igy azután jó ideig közönynyel viseltetett a szőlősgazda a homokszőlők iránt, belenyugodott a veszteségbe, mert hiszen terem buza elég, ha alacsony is az ára. A homoki szőlők telepítésével alaposan el is késtünk.

Amde elkövetkezett az az idő, mikor a buza ára nagyon leszállott s a mezőgazdaság hozama rendkívül csökkent; az állattenyésztés és hizlalás is csak csekély hasznot hozott — s csak ekkor jutott a gazda eszébe a szőlő, mely a homoktalajon is szép jövedelmet hozott.

Néhány kiváló, előrelátó gazda nem is gondolkodott sokat. Belátta, hogy a szőlőtermelés sokkal jövedelmezőbb még a homoktalajon is a gabonatermelés-

nél. A bor nincs alávetve annyira a tőzsde árfolyamainak, a börziánerek manőverezéseinek, mint a gabona. Alkalmas homokterületen csakhamar megkezdődött a munka országszerte. Nagy része volt ebben a kormánynak is, mely nem igen kimélt áldozatot, hogy a gazdák előtt ennek a művelési ágának minél több hívet szerezzen.

Ezek a szőlők most már teremnek is s el lehet mondani, hogy az ország jó bortermésének legnagyobb részét ezek adták.

Mégis aránylag nagyon kevés vidéken folyik a homokszőlő gazdálkodás. A nép még nem jött rá, hogy értéktelen homokterületeit szőlővel ültesse be. Legtöbbnek nincs rá költsége, de hiányzik szakértelme is. Pedig az egész országot bejárták a szak-tanítók.

Azonkívül a nép irtózik minden újítástól s a csapások megrendítették bizodalját.

A szőlős gazdának valóságos harcra kell folytatni a szőlő különféle ellenségeivel. A filokszera már csak a hegyi szőlőkben ellenség, de a peronospora, a gyökérgyökérpenész és a lisztharomtat már a homoki szőlőkön is

T Á R C Z A.

Utolsó rózsá.

*Kihalt a táj, a gyászfelhőkön át,
Csak lopva tör át enyhe napsugár;
Mint elszállt lélek, ki a földre le,
Szeretnéhez még vissza-vissza jár.*

*Egy rózsaszál a pusztá kert ölében,
Virul magában árván, egyedül,
Melengeti az őszi napsugár,
De csókjára a rózsá nem hevül. . .*

*— Csak szenderegj el édes kis virág,
Ne hívd már élni csalfa őszi fény,
A szép tavaszt, pillanó társival
Ugy sem találja többé fel szegény!*

*— Egy régi dal... egy hervadt rózsá szál...
Mí virraszt még az édes mult felett. . .
Haj, sorsom is a rózsá sorsa csak:
Szívem tavasza eltiint, elveszett!*

Somogyi Géza.

Az amerikai nagybácsik.

Folytatás és vége.

Négy hét múlva visszaérkeztem az újvilágba, s átkoztam a vén Kolumbust, mert ha ő fel nem találja Amerikát, a nagybácsik meg a tótok szépen itthon maradnak.

* * *

A nagybácsiról már rég lemondtam s beálltam a csendes nyárspolgárok közé, sőt már egy bájos hajadonnál, — mert — már hymen rózsá lánczait fonogattuk mikor váratlanul megjön Mister Pavlicsek levele, melyben tudtomra adja, hogy beteges, ha azt hiszem, hogy Amerikában meg tudok élni, hát rám bizza a hidak pereit, melyet eddig egy hazabelije kezelt, aki most ott villamos kalauzázá lépett elő. Azt hittem, hogy a bácsi csak gyengédségből nem akarja tudatni, hogy az utolsót járja, hát utra keltünk még pedig jövendőbelimmel. Eleinte nagy volt az ellenkezés a familiában, de mikor a tinta-

tartó gyáros millióit hoztam elő, melynek én vagyok egyetlen jogosult örököse, hát ez hatott és a bájos ideállal tengerre keltünk.

A nagybácsit tényleg oda volt, csontjainál csak értékpapirjai zörögtek jobban, szemei, arcza sárga volt akár csak arany pénzei, az orvosok végső reménysége az volt, hogy csak a természet segíthet. Mi éjjel nappal virrasztottunk, és számoltunk hogy ma hány ezer Dollárt kerestünk az örökségből.

Egyszerre a bácsi aggasztóan javulni kezdett és az orvos azt mondta, hogy ez az élet utolsó fellobanása, mely ilyenkor szokott előfordulni. És azon éjszaka csodálatos rosszul aludtam. Otthon voltam falumban, és épen azt a harangot tették fel, melyet réges régen én ígertem. Reggelre kelve a bácsi egy titkárja jelenté nekem, hogy a nagybeteg jobban lett — (felsőhajtottam) azonban ma reggel a Pacific expresssel elutazott a myladi kíséretében.

A guta környékezett! A myladi, az én jegyesem volt, akinek már 4—5 éve udvaroltam s az anyósna megígertem

nagy csapás, melyekkel szemben a védekezés igen nehéz. Másfelől az olasz borok beözönlése, de főleg a gyártott borok a szőlőművelést majdnem lehetetlenné tették; költségesen előállított természetes borokat lekonzurálta a borgyártás. Midőn pedig a hatóságok a borgyárosok ellen razzfát rendeztek — annak sem lett kellő eredménye, hanem az, hogy a borfogyasztás nagyon megcsappant.

Ily körülmények között nem is számíthatunk a bortermelés nagy fellendülésére. A nép biztosításra szorul, kecségtető példák kellenének neki, hogy tegye a szőlőt gazdaságában előkelőbb helyre, ne sajnálja tőle a költséget és fáradságot.

Am a jó példa mindig ritka, a körülmények nem kedvezőek, a példaadók küzdelmei nem biztatók.

Pedig mennyi alkalmas homokterület hever parlagon.

Hálás munkát végez az, ki a népet felvilágosítja a szőlőtermelés előnyeiről.

De azért minden jel arra mutat, hogy a szőlőtermelés — hála istennek — nagy lendületet vesz s a szüretnek már a közel jövőben is nagy gazdasági jelentősége lesz s nem lesz aféle közönséges naptári terminus.

Hirek

— **Ellenőrzési szemlék.** Minden év őszén megélnéknek egy kissé Barcs utcai a vidékekről beözönlő jelentkezőktől s e kis idegen forgalom megszokással tart vagy 6 napig. Városunkban a f. évi ellenőrzésiszemlék e hó 19-én befejeztettek, még pedig a helybeli közigazgatási-hatóság közreműködése mellett. A közshadseregbeli szemlék Bareis N. kapitány, a honvédségit Edvy Gyula főhadnagy, s a népfelkelők szemléjét pedig Dolezsál N. százados tartották meg, mely alkalommal a jelentkezőkre felhívott egyének csaknem egytől-egyig megjelentek s a rend kifogástalan volt. Megjegyezzük még azt, hogy itt is fordultak elő o-

— hogy mihelyt szárazföldet érünk, paphoz megyünk.

Most tehát itt álltam megsemmisülve! halálkölő bácsim utrakel az én tulajdon jegyesemmel, ahelyett, hogy a halállal jegyezné el magát. Mit tegyek! Délben levél jön ezimemre, melyben a bácsi már 1000 kilométer távolságról tudatja velem, hogy nagyon boldog, és sajnál engem, mert hiszen hüen ápoltam. Most pedig elmennek Grönlandba fókára vadászni. Másnap ismét egy kábel telegram jött, mely alá már a nagybácsim felesége volt aláírva.

Tisztában voltam a helyzettel, hogy nagybácsim rutul megcsalt, és jegyesem pedig elhagyta magát kábitani, egy vén pénzbanya által. Most már nem volt maradásom, olyan forrónak éreztem az ujjlági levegőt, akár csak az egyenlítő alatt járnék. Magamhoz vettem tehát nagyné-

lyan esetek, hogy a közshadseregtől a honvédséghez áttett egyének közül — megszokván 10 év alatt a „hier“ szót — németül jelentkeztek, de azért nem lettek bebörtönözve. Vagy talán csak a magyar szóért jár ki a börtön?

— **Személyi hírek:** Fenyőssy Ödön, járásunk főszolgabírája 1-2 hétre Zalamegyébe utazott vakációra.

— **Kirabolt tanító.** Tabon történt f. hó 13-án éjjel, hogy Mendrer róm. kath. tanító lakására behatolt egy törzönborz ijesztő kinézésű férfi. A tanító nem volt odahaza, csak neje, ki kis leányával még fenn volt és kötögetett. A rabló ráparancsolt a szegény megijedt nőre, hogy rögtön feküdjön le, hogy ne láthasson semmit. A nő meghunyászkodva engedelmeskedett, mire a gazember az íróasztalhoz ment s annak fiókjából kivette a készletben állt 63 frtot s midőn azt zsebre vágta, leterített egy nagy lepedőt s abba össze csomagolta az összes fehérnemű ruhát és ágyneműt s kiugrott vele az ablakon. A szegény nő a nagy ijedségtől még ekkor sem mert mindjárt felkelni, bár még mindenki fenn volt, mert fél 10 óra körül lehetett. Mondják, hogy a tettesnek odavalónak kell lenni, ki a házba is bejáratos lehetett, mert igen jól ismerte a helyi viszonyokat s jól tudta mindent hol áll.

— **Elszabadult lovak.** Pénteken délután izgalmas jelenet játszódott le a bari piactéren. Ugyanis dr. Kronberger Vilmos két tüzes véru lova ragatta el a könnyű kocsit s oly erővel vitték egy oszlopnak, hogy a koci össze-vissza törött. Szerencsére a kocsison kívül nem ült más a kocsin, s az is még idejében leugorhatott.

— **Kiugrott a vonatról.** A napokban történt, hogy Mód Károly somogy-miháldi földmives Szent-Jakabon felszállott a személyvonatra. Alig haladt a vonat néhány száz métert, Módnak kiesett a kalapja, mire ő utána ugrott. De oly szerencsétlenül került a kerekek alá, hogy összezuza lábait.

— **Hangverseny szerelmesek számára.** Egy kis német városkában a minap a katonazenekar tizenet adott, a melyet ugylátszik a karmester a szerelmesek számára állított össze. Ime a program.

1. Lakodalmi menet a „Feramors“ operában férjének ékszereit és visszahajóztam Európába.

* * *

Ezen események óta esztendőnk multak el, azóta virágzó ügyvédi irodám van, s miután tudják, hogy többször jártam Amerikában, sok külföldi busás megbízást is kapok, nincs tehát okom visszakivánni a klondykei nagybácsit!

Az elmúlt héten mégis történt valami, elegans koci állt meg a házam előtt. Jól konservált öreg ur szállt ki belőle, meg egy nagyon ismerős női arc, s amikor pedig ezeknek az ölelő karjaiból kibontakoztam, előmbe toltak egy bájos képű pufok gyereket, aki lelkendezve kiabált az én amerikai nagybácsim felé, papa, papa. . . .

rából, Rubinstein.

2. Nyitvány a „Figaró lakodalmá“-ból.
3. Nászkar a „Lohengrin“-ből.
4. Eljegyzési keringő Vollstädtől.
5. „Csak is veled . . .“ dal, Abttól.
6. „Szerelmi álmom a bál után,“ Czibulka.

7. Nász-potpouri, Recklingtől.

8. „Örökre a tied“ Mazurka, Popptól. Mondják, hogy a tizenze alatt több megrögzött agglegény jegyet váltott s még több aggleány elájult a nagy sóvárgástól.

— **Halottak estéjére** alkalmas sirkoszoruk a legizlésebb legszebb kivitelben az egyszerűtől a legnagyobb igényeknek megfelelőleg (sirkó alakban is) a legjutányosabb árban kaphatók a bari könyvnyomdában és könyvkereskedésben. Figyelmébe ajánljuk ezt lapunk szives olvasóinak.

— **Időjárás.** Az idő bár tiszta, derült nappal, de a reggelek szokatlan hidegek és ködösek, melyeket még nem vártunk októberben. Az ország több részeiből is havazást, sőt fagyot is jelentenek, szóval úgy látszik, mintha a tél az idén a szokottnál előbb akarna beköszönteni.

— **Budapesti gabonatözsde.** (Reich Jenő és társa heti jelentése) Az időjárás nagyjára száraz, hideg, az ország egyes vidékeiről éjjeli fagyokat is jelentettek. A külföldi piacokon az árakban jelentékenyebb változás nem észlelhető. Anglia és Transvaál közötti háboru a piacokra hatástalan maradt. Nálunk az összes gabonacikkokban a forgalom nehézkes, az árak esőkkenők. Buza ára 25 kr-ral ment le. Rozs árak korlátolt forgalom mellett 5 — 10 krt vesztek. Minőség szerint 6.30 — 6.50 frt. Árpa 10 — 15 krt veszett, 5.70 — 5.90 frt. Zab árak változatlanok 5.10 — 5.45 frt. Tengeriben a forgalom élénk 4.50 — 4.65.

— **Kiváló szerencse.** A mint értesülünk Török és Társa bankháza újlag bebizonyította vevőinek, hogy a szerencse kegyeltje, mert a legutóbbi huzásnál sok és nagy nyereséget jutott e cég vevőire, sok és nagy nyereséget fizettek ki a szerencsés nyerőknek. Két milliónál jóval többet fizetett ki ezen bankház és egy esetben, mely előttünk véletlenül ismeretes, épen jókor érkezett a nyereség. A vidéken a Török és Társa cég egyik főnöke meglátogatott egy kis hivatalnokot, hogy értesítse egy nagy nyereségről. A mint a hivatalnok szobájába lépett a cégfőnök kíséretével, a házi asszony épen vasalt. Férje hollétéről megkérdezte, nagy zavarba jött és kétségbeesve kérdezte: „Az urak csak nem exequálni jöttek?!“ A válasz erre az volt, hogy nem vinni akarunk mi innen, hanem hoztunk valamit, azonban az asszony nem akart hitelt adni e biztató szavaknak. Csak midőn a férjét hazahivatták és a házaspár előtt kijelentették, hogy egy nagy nyereség jutott rájuk, akkor lelegzetek fel újból és a nagy öröm leirhatatlan volt. Sirva, könnyezve hálálkodtak és elmondták, hogy már a tönk szélén állottak és a jó Isten végső bajukban megsegítette őket. A m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték minden tekintetben megbízható lévén, a ki a szerencsének kezét akar nyújtani, forduljon bizalommal az előttünk ismert és a szerencse által

kiválóan kegyelt Török A. és Társa fő-lárusítókhöz, Budapest Váci-körut 4. Az első osztályú sorsjegyek árai: egész sorsjegy 6 forint, fél sorsjegy 3 forint, negyedsorsjegy 1 frt. 50 kr., nyolczad sorsjegy 75 kr. Sorsjegyek bevásárlásánál Török A. és Társa Budapesti bankházát, Váci-körut 4/a leg-melegebben ajánljuk.

Irodalom.

— **A költészet mint játék.** A költészet fejlődésének legszebb példáját a görög irodalom története szolgáltatja. Ott zendültek a himnuszok, ott harsogtak az ódák legfőbb példányképei, ott fogantak az édesbús elégiák, ott öltöttek művészi alakot az ó-kor örökbecsű tragédiái s görög nyelven dicsőítette meg Akhilles és Odysseus sorsát a költők királya: Homeros. Még az első s talán maig a legkitünőbb a sthetikai mű görög talajból sarjadt elő: Aristoteles poetikája. De lassanként a terjedő hazában fogyott a hazaszeretet. Az alexandriai korban Sokrates és Platon helyét Epikuros foglalta el, Aristophanesét Menandros. A költészet tudós udvari költészetté vált, mely a szellemeskedő közönséghez beszélt. Az írók az istenek és hősök történetébe új szerelmi kalandokat csempésznek, érzékiek a szerelem festésében. Az elégiákban is szerelmi kalandokat rajzolnak. Legsikerültebbeket ez időtájt a csipős, csattanós epigrammák, mely műfaj e szellemes tudalékos kornak kiválóan megfelelt. Az igazi lyrai formák teljes anyészetnek indultak. Hexameteres himnuszaiak nehézségek, telvék tudóskodással. Előfordulnak, mint az izlés jellemző tévedései, olyan alkalmi költemények is, melyeket az író, hogy ügyességét fitogtassa, oly körmönfont számítással irt meg, hogy a költemény sorai egymás mellé helyezve mindenféle phantastikus alakokat ábrázoltak; pásztorsipot, baltát, keresztet, madárszárnyat, tojást. Maga a kor is játéknak, pagignia-nak nevezte el ezt a műfajt. Szóval a görög irodalomban is az történt, ami minden irodalomban szokott, hogy az irodalom kiterjedésével hecséből veszt. Ez alexandriai korbéli irodalmat tárgyalja igen szépen és élénken a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 41. füzeté. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 frt: füzetenként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest VIII. Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

CSARNOK.

Gyászos napok.

Az aradi vértanúk halálának ötven éves évfordulóján a „Barcsi Olvasó kör“ ezen alkalommal tartott ünnepélyére írta és felolvasta:

Körmendy Alajos.

(Folytatás.)

Oda-oda, hol nem járt ember soha, vagy ha járt, életét féltve, remegés közt, szédülve mászik egyik sziklacsucsról a

másikra, míg lelke fájdalma a földre sóvárog vissza! . . . Oda-oda, hova a költő is csak akkor rohan, a midőn a szívébe szurt nyilat a vadregényesség jegében megedzve visszahintja gyilkosaira, midőn szerelmének tépett lobogóját a kopasz szirtetöre feltűzve elkaczag s örült kaczaja átrenge a félvilágot, ide-ide megy enyhelyet keresni a boldogtalan. . . . Ezzel rokonszenvez az élet, a sors által üldözött élet! . . . a boldogtalan élet! . . .

*

Boldogtalan?

De hát miért e boldogtalanság? Miért az enyhülés ez örült kergetése, a rengeteg ölen, a pusztta néma magányán? . . . A fájdalom, a szívtépő bánat, a kendőzetlen kétségbeesés hangja esendül meg fülemben, s mintha hallanám a bujdosó szellem alakok kesergő panaszát: „Oh te tudatlan! Nézz körül e szegény hazán! Ott letarolt, felperzselt mezők, elgázolt rétek . . . itt égő erdők, füstölő romok hirdetik a gyászos pusztulást, egy elbizakodott, de egymagába gyenge, ellenség kezeinek véres nyomát! . . . Nézz és zokogj velünk! Jobbjaink elhulltak esatáink viharában, a megmaradt hősök boszuló kéznek estek áldozatul! Itt anyátlan árva kesergve zokog s ráborul a holt-tetemre, ott gazdátlan paripa száguld át a gyásztemetőn. . . .“

Nézek s emlékezem . . . A szenvedő szellem-árnyak panasz szavai felébrésztenek álomszerű merengésből; fel-ütöm lapjaidat történelem, s a való egész komorságában tisztán, leplőzetlenül áll előttem! . . .

S midőn igaz, hamisítatlan soraidon végig futok, feltáru előttem az ok, elvonnul lelkem előtt minden fenségével s összes borzalmaival titáni harcrod, szegény nemzetem! . . .

Miért is kellett neked oly hősi módon kivivott győzelmeid daczára elbuknod? . . . Tán, mert nyugatnak voltál védbástyája évszázadok hosszú során az ozman s egész Kelet vad hatalma ellen? S most ugyanaz a Nyugat, kit hősi karoddal megvédtél s a vad esordák ellene hőmpölygő áradatát feltartottad, most ugyan ő saját véredbe fullasztva állami létedtől akar megfosztani! . . . Miért? Hogy megrendült, összeomlással fenyegető államhatalmát a te válladon újból felépíthesse, hogy koronája régi fényében ragyogjon, s te e koronának légy egy drágaköve, melytől az igazi sugárzatát nyeri? Igen ezért! Ezért kellett az eszmék harcában elbuknod! De bukásodban is fönn-séges voltál nemzetem! Főnséges, mint esti alkonyatkor a letűnő nap biborkoronája! . . .

*

Két eszme küzdelmének gyászos eredménye a te elested, szegény hazám! Mindkettő a XIX-ik század világharczaiban bontja ki zászlóját: az egyik, melytől a nép irtózza fordul el mindenütt, mert rabszolgaságnak találja mellette helyzetét ez az abszolútizmus, korlátlan-ság mindenben, mely meggondolatlanul tör előre, ezélja felé, s nem nézi, nem hallja a nép millióinak jajsavát. A másik alkotmányosság eszméje, mely szabadságot nyújt, melyet törvényes jogkísér, s a mely a század korszellemének megfelel. Mig az előbbi minden erőfeszíté-ése daczára egyre több és több tért ve-

szít, adpig ez meghódítja a jobb érzésű arisztokraták és a nép szívet, egyre erősebb lesz és terjed. . . .

Kitör az 1848-iki párisi forradalom s ez megadja a kegyelemdőfést az abszolútizmusnak, leveri lábáról s alkotmányt kapnak Európaszerte a nemzetek.

Hazánk is követeli s megis kapja a korszerű reformokat: megnyeri az országgyűlésnek felelőssé tett független miniszteriumot; egyenlő lesz minden szülőtte a hazának; szabad a sajtó; szabad a törvényesen bevett vallások gyakorlata.

*

Csak hogy korai, nagyon korai a győzelmi mámor . . . Az örömméret hamarosan letűnik a szívek láthatáráról . . . A vészharang megcsendül, midőn a bukott osztrák kormány töméntelen összehalmozott adósságának megosztására szólítja fel a magyart! . . . A sértett nemzeti önértzet követel ellenállhatlanul érvényesítést, mert tudja, hogy e méltatlan kívánság csak a boszuálló kamarillának műve!

A húr végsőig van felajzva; feljajdul a népakarat s megtagadja. Hogyne? mikor ezzel ismét csak lenyügözni akarják! Szálka a kamarilla szemében a most kivivott magyar függetlenség és alkotmányosság! Nem arra törekszik, hogy a nehézségeket elhárítsa, hanem hogy összebogozzon mindent, s az általános zürzavarban a magyart függetlenségétől megfossza, a 48-i törvényeket elragadván, országunkat az „egy osztrák császárság“ tartományai közé beolvassza! Ez a kamarilla, ez a cselszövő udvari párt, mely bukott államférfiakat vont kebelébe, — mint egy mérges kigyó — folyton sziszeg, álnokul tör reánk: félrevezeti, elámitja s aztán lázadásba üzi ellenünk a nemzetiségeket, hogy saját párolgó vérünkben fürödjünk s hogy ő kéjes szívvel gyönyörködhessekinos testvérharcunkban. S midőn „testvér a testvért, népfaj a népfajt gyilkolják le engesztelhetetlenül és örülten“, a magasban leskelődő sas gyanánt lecsap, hogy gyilkos karmaival a prédát elragadja . . .

Két ut előtt állt nemzetünk: vagy meghajtani fejét a leggyűlöltebb ellenség előtt, feladni szabadságát, függetlenségét, állami létét, vagy pedig fegyvert ragadni s küzdeni utolsó lehetéig.

A vérig sértett nemzet ezt választá, s ezzel megkezdődik az önvédelmi harc, a leghűbb, a legjobb, minden áldozatra legkészebb nemzet szabadságharca!

A nemzet magára vonja Európa s az egész világ éber figyelmét s minden erejét harcra viszi! A tudat, hogy a jog és igazság alapján küzd, hősi, csodás erőt kölcsönöz neki, lelkesítőül pedig ott hangzik a szabadság legnagyobb költőjének Petőfinek gyujtó dala. még a kételkedőt is megrázó „Talpra magyarja“, kinek lelkesítő szózatával egyesül a legnagyobb szónoknak, Kossuth Lajosnak lángszava. A nemzet, — mint egy hegytetőről meginduló hógörgeteg, — összetöri, összezuzza az útjába kerülő akadályokat, előre tör, sereg seregnomán fakad, mintha a föld kérge alól bujnék elő. A hazaszeretet, és a szabadság iránti epedő vágy oroszlanokat szül, kiknek a legigazabb elkeseredés adja kezébe a fegyvert! . . . Honvédseregek támadnak, hősök lépnek vezérül élükre.

*

Nem czélom, hogy szabadságharcunk örömnappait, a győzelmeket, és vereségeket leírjam. Tudjuk mindnyájan, — hisz' nem oly rég volt, — mily dicső győzelmeket aratott Damjanich, a hősök hőse, vörös sipkás ezrede élén; tudjuk, mint tisztelték, mint imádták, mint rajongtak katonái Bem apóért, kit földöntúli szerenese-csillag vezérelt harczaiban, a kiről lehetetlennek tartották, hogy csatát veszítsen s kit a nagy-szebeni fényes diadal félistenné avatott a nép szemében!.. Szóljak tán a branyiszkói diadalról, hol honvédeink Hannibal katonáiként, megküzdve fagygal, ember- s állatölő hideggel átküzdötték magukat a hó és jégborította bérezeken s a honszerolem melegtől lelkesítve becsületet, győzelmet szereztek a magyar tricolornak?

Beszéljek a szolnoki-, a tápió-bicskei-, isaszegi-, vagy nagy-sarlói ütközetről, tán Buda felmentéséről, melyek a győzelmi koszorúnak legszebb virágai s a mely harcok tüzeben a honvédek izzadt homlokukat örök-fényű babérral övezték?... Nem szólok, nem ez a czélom.

Elszorul ifjui szívem, ha arra gondolok, hogy az óriási lelkesültség és elkeseredés szülte magyar erőt mégis békóba verték!.. A széthuzás a dicsvagy vitték sirba a nemzetet... Erejét felültulta bár a küzdelem nagysága és szélessége, de, ha régi átka fel nem ujul, nem dől rábigába!.. A harc halad, de a csillag, a vezérlő szövétnak kialvóban... Sem a honvédi vitézség, sem a gyakori népfölkelés nem segít már ügyünkön. S ennek két oka van: a vezéri viszály és egészséghiány, továbbá az ellenség tulhatalma; a felujult régi átok és a nagy erő legyűrték a magyart!.. Az egyesült orosz és osztrák hadakkal nem tud megküzdeni s bekövetkezik a szörnyű catastropha alig három hónappal a magyar fegyverek diadal után.

Látva a széthuzást, a kormányzó Kossuth lemond, helyébe lép Görgey, mint legfőbb katonai és polgári parancsnok. Ő azután helyre állítja az egységet... csakhogy Világosnál! Sokszor harezolt a magyar nemzet a Habsburgok ellen s mindig megalkuvás volt vége. Most nem. Letették a fegyvert 1849. aug. 13-án, de nem az osztrák, hanem az orosz hatalom előtt... Ezzel lezajlik a szabadságharc s a nemzet, mely minden testi és lelki erejét harcba vitte, most leverve, békóba ütve kinosan vonaglik...

A férfias tusát felváltja a vértörvényszék, a bajnokot a bakó!.. S a nép, ez a szegény nép reszkető lélekkel, elaléltan, megdermedve tekint a fátalos jövő elé...

Görgey leteszi a fegyvert s vele a többiek ki itt, ki ott; s ezzel vége mindennek! Nagy szerencsétlenség volt, örjítő fájdalom, de nem volt és nem is lesz sohasem szőgyen!.. Megrázott a nagy csapás mindent!.. Szájról-szájra, völgyön hegyen át vitte a népdal a szellő szárnyán a bús hirt: vége, elesett Magyarország!..

Egy titkos, fájdalmas sóhaj lebbent a hazán keresztül, mintha azt susogta volna: mi lesz velünk? Tudva mindenki, hogy a magyar napja Világosnál leáldozott...

(Folyt köv.)

Kiadó egy kényelmes lakás Barcson

a tarnóczai-utezában lévő Oberitter féle házban, mely áll 2 szoba, 1 konyha, éléskamra stb. hozzátartozó helyiségekből, kertből. Feltételek megtudhatók ugyanott.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50.000 nyeremény

JEGYZÉKE

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer.	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
3	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
8	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
8	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
8900	"	80
2900	"	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Rendelőlevél levágandó

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemreI. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget frt) utánvételre kérem)
) postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző törlendő.

Pontos cím)
)
)
)
)

Az ötödik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 újból **50,000**
sorsjegyre nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedíg:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet 6.—
" fél " " " " 3.—
" negyed " " " " 1.50
" nyolczad " " " " —.75

küldünk szét utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. ki. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb legkésőbb azonban

f. é. október hó 29-ig
hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói
BUDAPEST,
V., Váci-körut 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt több mint két millió koronát.